

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍŠKA

Do rozesílky 7/2016 jsme připravili upozornění na grantové výzvy, pozvánky a informace o akcích ke DNI ZEMĚ v regionu, zajímavé články i příklady dobré praxe.

Po celý duben probíhá v regionu 7. ročník osvětové kampaně **Ptáci – žijí tady s námi**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/liska-chrani-ptactvo-uz-posedme-iniciovala-osvetovou-kampan>

Akce do diáře:

DEN ZEMĚ 2016 – 22. dubna, přehled akcí na str. 3

V sobotu 14. května budeme férově snídat na podporu lokálních a fairtradových pěstitelů. Skvělá příležitost potkat se přáteli. Zorganizujte **Férovou snídani** i u vás. Zaregistrovat se můžete na www.ferovasnidane.cz. Událost k akci najdete tady: <https://www.facebook.com/events/339860479517703/>

V **pátek 10. června** vás zveme na **Den pro přírodu na hradě Malenovice** ve Zlíně aneb XIII. Krajský veletrh EVVO. Připravujeme celodenní program pro malé i velké, školy i rodiče s dětmi, *plakátek v příloze*, více na www.liska-evvo.cz

- **Podrobný přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>
- **Metodické listy** pro učitele a **listy skřítky Lískáčka** pravidelně zasíláme jen členům Klubu LÍSKY.

Dnešní citát: „Proč nám skvělá technika, která šetří práci a usnadňuje život, dosud přinesla tak málo štěstí? Odpověď je prostá: protože jsme se jí nenaučili rozumně používat.“

Albert Einstein

V příloze najdete:

- 1 - Rozesílku 7/2016 - celý text v PDF
- 2 - pozvánku na Den pro přírodu – hrad Malenovice, červen 2016
- 3 – propozice soutěže Vsetín za fair trade_FT moučník
- 4 – propozice soutěže Zajímavý prvek do přírodní zahrady
- 5 – Kalendář akcí Vsetínské dny pro fair trade
- 6 – pozvánku na přednášku do UTB ve Zlíně „Jak podporovat přirozené učení dětí“
- 7 – pozvánku na KOSENÍ 2016
- 8 – pozvánka Naokolo Hostětína
- 9 – nabídkový letáček publikace Skřítky a skřítkušky z lískového lesa
- 10 – nabídka tábor Karpaťáček

Klub Lísy má 62 členů, je pro nás velkou radostí a motivací. Děkujeme za Vaši přízeň a podporu.

Pokud se Vám programy a činnosti Lísy líbí, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje, můžete se stát členem Klubu Lísy i Vy. Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Členství v klubu můžete též darovat jako dárek.

Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Vznikla po několikaleté usilovné práci na benefičních projektech. Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhacovice.cz

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly. **Podívejte se na novou kampaň:** <https://www.dobryandel.cz/1500-statecných>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Centrum Čalantika je jméno chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce, kde žije více než 12 tisíc lidí. Čalantika je však také název **centra pro vzdělání a volný čas**, které poskytuje základní vzdělání dětem z velmi chudých poměrů a podporuje je v tom, aby začaly chodit do školy a své vzdělání úspěšně dokončily. Centrum nabízí vzdělání také rodičům a opatrovníkům dětí, zlepšuje životní i pracovní podmínky rodin a je oporou celé místní komunity. <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Společnost Člověk v tísni vznikla jako humanitární organizace s cílem pomáhat lidem v krizových oblastech. **Provozovatelem e-shopu Skutečný dárek je společnost Člověk v tísni, o.p.s.** Nákupem Skutečných dáreků přispíváte do sbírky **Skutečná pomoc** (www.skutecnapomoc.cz), díky níž Člověk v tísni zlepšuje životy lidí nejen v chudých zemích světa. Člověk v tísni pracuje také v České republice. Pomáhá lidem při každých povodních. V Čechách i na Moravě poskytuje sociální služby, pomáhá studentům i pedagogům na téměř 3 000 školách, doučuje děti ze sociálně slabších rodin. Každoročně pořádá festival Jeden svět. **Pro více informací navštivte www.clovekvtsni.cz. O pomoci v ČR se dozvíte také na stránkách www.lepsiskolaprovsechny.cz**

Aktuality a novinky

❖ 7. ročník osvětové kampaně Ptáci – žijí tady s námi

S jarem každoročně přichází i ptačí zpěv. Opeřence po staletí vnímáme jako posly přírody a především příchodu jara. Přitom ptactvo patří k jedné z nejohroženějších skupin živočichů, kteří potřebují naši pozornost a aktivní ochranu.

Podrobný program všech aktivit je zveřejněn na www.liska-evvo.cz nebo na facebookovém profilu kampaně „Ptáci – žijí tady s námi“ (<https://www.facebook.com/ptacizijitadysnami?ref=bookmarks>).

Garantem je Centrum ekologické výchovy ŽABKA, SVČ Klubko Staré Město

<http://www.liska-evvo.cz/doc/liska-chrani-ptactvo-uz-posedme-iniciovala-osvetovou-kampan>

❖ DEN ZEMĚ 2016

Historie Dne Země se začala psát roku 1970 v USA, kdy senátor Gaylord Nelson pověřil studenta Harvardovy univerzity Denise Hayesa organizací série environmentálních protestních setkání a výukových programů s cílem podpořit environmentální hnutí po celých Spojených státech. První Den Země slavil úspěch a ve Spojených státech vedl mimo jiné k založení Americké agentury pro ochranu životního prostředí a k přijetí Zákona o čistotě ovzduší, Zákona o čistotě vody a Zákona o ohrožených druzích.

V následujících letech se iniciativa Dne Země postupně šířila také do zahraničí. V roce 1990 byl Denis Hayes opět požádán o zorganizování environmentální kampaně, tentokrát na globální úrovni. Na celém světě se podařilo zmobilizovat asi 200 miliónů lidí ve 141 zemích. Akce vedla k nastartování iniciativ zaměřených na recyklaci a také pomohla připravit světové veřejné mínění na Summit Země v Riu de Janeiru, organizovaný o dva roky později pod hlavičkou Organizace spojených národů.

Miléniový Den Země v roce 2000 byl tematicky zaměřen na globální oteplování a čistou energii, a své akce během něj pořádalo asi 5000 environmentálních skupin z rekordních 184 zemí světa.

Dnes slaví Den Země víc jak miliarda lidí ve 175 státech světa. Den Země se tak stal největším sekulárním svátkem, který slaví lidé společně na celé planetě bez ohledu na původ, víru či národnost.

22. duben tak můžeme považovat za výročí vzniku moderního environmentálního hnutí.

http://www.denzeme.cz/index.php?page=o_dni_zeme

Oslavy DNE ZEMĚ v našem regionu:

16.4.2016, fotbalové hřiště Uherský Ostroh,

Pořádá Dům dětí a mládeže Uherský Ostroh, příspěvková organizace, www.ddmpastelka.cz

16.4.2016, Den Země spojený s akcí Uklidme Česko,

Pořádá Středisko volného času Klubko Staré Město, příspěvková organizace, www.klubkosm.cz

Od 18.4.2016, Město Zlín

Připraveny jsou semináře, výstavy, terénní vycházky s odborným výkladem, edukační programy i procházka po zlínském architektuře. Do kampaně se zapojí také zlínské mateřské, základní a střední školy, které uklidí vybrané lokality ve městě, <http://www.zlin.eu/zlinsky-den-zeme-zve-na-bohaty-program-aktuality-2962.html>

20.4.2016, náměstí Uherský Brod,

Pořádá Dům dětí a mládeže Uherský Brod a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, příspěvková organizace, www.ddmub.cz

21.4.2016, Zámek Kinských a přilehlý park, Valašské Meziříčí,

Organizátorem akce je SVČ Domeček Valašské Meziříčí, www.muzeumvalassko.cz

22.4.2016, park Rožnov p. R.

Organizátorem akce je SVČ Rožnov pod Radhoštěm, <http://svcroznov.cz/den-zeme-2016/>

22.4.2016, Panská zahrada Vsetín,

Organizátorem akce je ALCEDO - středisko volného času Vsetín, www.alcedo-vs.cz

22.4.2016, Kunovský les Uherské Hradiště

Pořádá město Uherské Hradiště, spolupořadatel Přírodovědné centrum TRNKA při Domě dětí a mládeže Uherské Hradiště, www.trnka.xf.cz

23.4.2016, Veselí nad Moravou

Organizátorem akce je Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s., <http://vis.bilekarpaty.cz/>

❖ Regionální otevřené setkání k EVVO

Regionální otevřené setkání k environmentální výchově, vzdělávání a osvětě ve Zlínském kraji středisek ekologické výchovy, ekoporaden, organizací veřejné správy a partnerů se uskutečnilo v pátek 15. dubna 2016 ve Valašském ekocentru ČSOP. Akci pořádala Líska, z.s.

Každý z účastníků představil činnost své organizace, diskutovaly se aktivity a možnosti financování EVVO ve Zlínském kraji. Zazněly informace z krajské i celostátní úrovně.

Narozeninovým dortem oslavila Líska své již 9. narozeniny.

Počasí umožnilo i krátkou vycházku po zahradě ekocentra a v přilehlém lesoparku.

Mirek Dvorský

http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/Regionalni_otevrene_setkani_SEV_2016

Zdroje (nejen) pro EVVO

- Postrádáte ve svém okolí stromy? Pusťte se do jejich sázení. Náklady na sazenice a potřebný materiál můžete pokrýt z našeho **grantu na podzimní výsadbu stromů**. Požádat o něj můžete do 28. dubna. <http://nadacepartnerstvi.cz/G.../Aktualni-vyzvy/Vysadba-stromu>
- **Na kvalitu škol i pedagogů půjde z Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání** 4,5 miliardy korun. Více zde: <http://goo.gl/7l4hXU>
- **Nadace Karla Janečka** ve spolupráci s mezinárodní organizací **Unreasonable Institute** spustila **nový program #tridvajedna dílna!** Hledáme projekty v počáteční fázi, které řeší inovativním způsobem společenský problém z oblasti vzdělávání či aktivní občanské společnosti. Přihlášky uzavíráme již 30.dubna 2016! Kritéria a příjem přihlášek na www.nadacekj.cz/tridvajedna

- **Nové výzvy pro projekty rozvoje měst:** <http://www.uia-initiative.eu/>
- **Nadace VIA vyhláší grantová kola pro Rychlé granty na krátkodobé projekty do 6 měsíců**, kdy můžete získat až 30 000 korun. Uzávěrka programu je vždy první čtvrtek v měsíci. Více informací včetně formuláře žádosti a textu vyhlášení najdete na stránce Rychlých grantů: <http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/mesta-z-jineho-testa-rychle-granty-2015>
- **Granty Evropské nadace mládeže Vyhlášovatel European Youth Foundation**, <http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2425367>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- Pozvání na **slavnostní jarní otevření naučné stezky Naokolo Hostětína** (5. ročník), neděle 24. dubna, Hostětín, při kterém bude také slavnostně odhalen nový budkovník a možnost si zakoupit budku. Akce je součástí kampaně Ptáci – žijí tady s námi.
- **Den otevřených vrátek“ se uskuteční v zahradnictví známého zelináře Petra Weidenthalera**. Ten před sedmi lety přišel na trh s inovativním způsobem distribuce své produkce: BioBoxy. Biozelenina Velehrad se nachází ve Zlínském kraji, v ekologicky čistém prostředí Chřibů, www.biozelenina.eu
- **Za tajemstvím léčivých bylin**, 28-29. Května, Vizovice
Víkendové setkání věnované poznávání místních i cizích léčivých rostlin, včetně ukázky jejich praktické aplikace, seznámení s prvky Biointenzivního a Permakulturního hospodářství a využití energie Slunce, větru a vody. Petr Hába, Vizovice, tel.:605 005 707, www.zahradaprobudoucnost.cz
- **XXXVI. TRADIČNÍ KOSENÍ a škola ochrany přírody 2016**, zaměřené na spojení člověka a krajiny Bílých Karpat s mezinárodní účastí, 2.- 8. července a 9.-16. července v přírodní rezervaci Bílé Potoky, *plakátek v příloze*.
- **Aktuální podrobný přehled akcí** (nejen v regionu) najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>.
- **Nabídka akcí 14/15 Bařův institut Zlín**, najdete na www.14-15.cz

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- **Konference PROMĚNY ŽIVOTNÍHO ZPŮSOBU A JEHO ENVIRONMENTÁLNÍCH SOUVISLOSTÍ** bude na Katedře environmentálních studií v Brně převážně ve čtvrtek a v pátek za dva týdny, nicméně včetně souvisejících akcí 20.-24. dubna.

Ve čtvrtek představíme aktuální výsledky z dlouhodobého výzkumu "pestrých" v další generaci. V pátek se zase můžete těšit na tým environmentálních psychologů z Norska a také podvečerní ukázkou cest do praxe od našich absolventů. Na konferenci ve studentské sekci vystoupí celkem 15 stávajících i bývalých studentů se svými výzkumy. Nebude ale chybět ani koncert kapely a sobotní exkurze.

Kompletní program konference včetně registrace (o kterou kvůli lepšímu plánování prosíme) najdete na <http://humenv.fss.muni.cz/konference>

- **Repetitorium terénní přírodovědy**
Zveme pedagogy škol a dalších vzdělávacích organizací na akreditovanou letní školu pro pedagogy Repetitorium terénní přírodovědy, která proběhne od 11. do 15. července v Krásensku a blízkém Moravském krasu. Přijďte si oživit a prohloubit přírodovědné znalosti, získat inspiraci pro terénní výuku a hlavně si po celém školním roce užít 5 dní hýčkání a péče o vás.

Více informací a elektronická přihláška na www.lipka.cz/rychta-kalendar-akci.

Těší se na vás kolektiv z Lipky, Mgr. Zdeňka Jičínská, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Krásensko 76, 683 04 p. Drnovice, tel. 517 385 429, mob. 736 473 849, zdenka.jicinska@lipka.cz; www.lipka.cz/rychta

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Pozvánky a přihlášky na vzdělávací akce LÍSKY ke stažení <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele> . NOVĚ otvíráme dva jedinečné kurzy:

Programy a služby Lísky a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy LÍSKY. Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>
- Nabídka výukových programů a exkurzí Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí n.M., <http://vis.bilekarpaty.cz/>
- Nabídka lektorských programů z Muzea regionu Valašsko, p. o., zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/spolecenskovedni-lektorske-programy-pro-ms-zs-ss/>

Vybírat můžete z těchto programů:

Hry a hračky | Medvěd hnědý na Valašsku | Ptačí svět | Po stopách velkých šelem | Herbář aneb Pojdme si hrát s kytkami | Mokřadem suchou nohou | Zámecký park – exkurze | Není houba jako houba | Dobrý sluha, zlý pán | Spletitost gobelínu | Budíž světlo! | Historie a architektura Valašského Meziříčí | Jak se žilo na zámku | Za tajemstvím knih | Ztracený svět našich předků | Muzejní škola archeologie

Aktuálně, s příchodem jara, můžete navštívit **lektorský program Herbář aneb Pojdte si hrát s květinami**. Návštěvníci programu se dozvědí, jak vyrobit herbář. Seznámíte se se základními pravidly tvorby, techniky sběru rostlin, preparace, sušení a určování a také s významem herbáře. Každý žák si vytvoří svou vlastní herbářovou položku, kterou si odnese s sebou domů. Součástí programu je ukázka vzácného Mattioliho herbáře r roku 1562.

<http://www.muzeumvalassko.cz/lektorske-programy-valasske-mezirici/pojdte-si-hrat-s-kytkami/>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- **Nejpřehlednější a nejkompletnější přehled ubytování na Kopanicích** najdete na <http://www.iskopanice.cz/katalog-firem/ubytovani/2>, v katalogu, který spravuje Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově
- Naplánujte si návštěvu **14/15 Baťova institutu Zlín**, www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální nabídku najdete na www.muzeumvalassko.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- **Eko-olympiáda pro základní školy, ZŠ Zlín - Štípa – středa 25.5.2016**
- 5. Žákovská badatelská konference **ŽA-BA-KO** proběhne 5. května 2016 ve Vsetíně.
- **ZŠ Vsetín, Sychrov 97** ve spolupráci s LÍSKOU, z.s. vyhláší fotografickou a výtvarnou přírodovědnou soutěž: **PTÁČKU, JAK ZPÍVÁŠ?** Soutěž je určena mladým fotografům a malířům (kreslířům) z MŠ, ZŠ a SŠ i dětským kolektivům. Více informací <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>
- **Fairtradové město Vsetín** a LÍSKA, z.s. vyhláší soutěž Vsetín za fair trade, o nejlepší moučník s využitím fairtradových a místních surovin, *více informací v příloze.*
- **Centrum Veronica Hostětín** a LÍSKA, z.s. vyhláší fotosoutěž na téma zajímavý prvek v přírodní zahradě, *více informací v příloze.*

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte:

<http://www.fairtradovamesta.cz/o-fairtradovych-mestech/skoly>

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

Cílem projektu je zvýšit povědomí o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe inspirovat ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní počty.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

LÍSKA od počátku podporuje a fandí iniciativě Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku. <https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola>, <http://www.skutecnezdravaskola.cz>, Telefon: 732 967 206

Zelené okénko

Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz (o udržitelné spotřebě v domácnosti).

Stránky sdružení TEREZA

www.nejsetrnejsi.cz

Žijte BIO

www.bio-info.cz vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

Férová snídaně 2016

Také letos bude společnost NaZemi koordinovat oblíbený celorepublikový piknikový happening na podporu lokálních a fairtradových pěstitelů. Zapojte se jako místní organizátoři, uspořádejte Férovou snídani NaZemi pro své přátele, rodinu a místní fanoušky fair trade. **Letos piknikujeme dopoledne v sobotu 14. května 2016.**

www.nazemi.cz | www.ferovasnidane.cz | NaZemi na FB | Férová snídaně na FB

❖ Prodejní místa:

■ Výrobky fair trade můžete zakoupit v LÍSCĚ.

V nabídce je káva, čaje, čokolády, cukr i kakao. A každý výrobek má svůj jedinečný příběh. Dokážeme připravit fairtradovou kavárnu i občerstvení s využitím místních produktů, dárkové balíčky na vaše akce nebo pro přátele a partnery.

Najdete nás v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>

Otevřeno máme v pondělí až čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 15.00 hodin.

Návštěvu si můžete domluvit i předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.

■ Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty).

V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Líska je podporovatelem kampaně **Za férovou čokoládu!** <http://cz.makechocolatefair.org/supporters>

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- Regionální značky <http://www.regionalni-znacky.cz>
- Sdružení Tradice Bílých Karpat koordinuje facebookovou kampaň na podporu místních výrobků. Více na <http://tradicebk.cz/files/dokumenty/TZ%20kampan.pdf>

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Pošlete nám zajímavé a chutné recepty z vašich domácích i školních kuchyní. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

➤ Nevařený pampeliškový sirup

Ingredience: 1 litr pampeliškových květů 500 g cukru krupice nebo třtinového cukru 2 dcl vody
Postup: Natrhané květy pampelišek necháme chvíli rozložené na stole, ať z nich vylezou případní broučci. Pak je dáme do velké skleněné uzavíratelné nádoby (např. velká láhev od okurek) a zasypeme cukrem. Nádobu uzavřeme, nemáme-li uzavíratelnou, přikryjeme alespoň potravinářskou fólií a necháme stát na okně dva dny. Občas promícháme nebo sklenicí zatřepeme. Nejlepší je, když nám v tyto dny na nádobu svítí sluníčko, které napomáhá tomu, aby se cukr rychleji rozpustil. Po dvou dnech přilijeme vodu a necháme ještě další den na okně. Několikrát za den promícháme. Tři dny na okně nám postačí k tomu, aby se cukr rozpustil, dostane krásně žlutou pampeliškovou barvu a můžeme přecedit hotový sirup. Kdo chce, může nechat ještě den uležet. Směs přecedíme přes plátýnko, někdy ale stačí i jemný cedník a pampelišky ještě vymačkáme rukou. Sirup je přirozeně lehce zakalený. Skladujeme uzavřené v lednici a pak zaléváme ve sklenici vodou.

Tip 1: Zkuste dát i méně cukru – 400 g na 1,2 litru pampeliškových květů.

Tip 2: Tento sirup můžete použít nejen jako zdravou limonádu, ale také jako sladidlo, květy a listy pampelišky můžete přidávat také do smoothies.

Až půjdete po louce, nebojte se sehnout, utrhnout si nějaký krásný květ bez broučků a sníst ho. Je to zdravá delikatesa a chutná i dětem.

Více se dočtete na slunecnyzivot.cz/2016/04/recept-na-domaci-nevareny-pampeliskovy-sirup-leceni-pampeliskou/ © Slunečný život

➤ Raw Mrkvové Mufinny

4 hrnky nastrohané mrkve (zhruba 1 kg mrkve)
2 hrnky vypeckovaných datlí
2 hrnky vlašských ořechů
2 lžičky mleté skořice
2 lžičky nastrohaného zázvoru (nebo 1 lžička sušeného)
1/4 lžičky muškátového oříšku
1/2 lžičky soli
2 lžičky medu
1 1/2 hrnku rozinek

Nejlépe je mrkev odšťavnit. Potřebujeme ji zbavit co nejvíce vody. Pokud nemáme odšťavňovač, mrkev nastrouháme nebo rozsekáme v robotu na jemno. Dáme do plátýnka a vymačkáme šťávu a tu vypijte! Pokud se vám zdá, že v mrkvi je pořád dost vody, promněte ji ještě papírovým ubrouskem.

V robotu rozmixujeme datle a ořechy až vznikne lepivá hmota. Pak přidáme koření + sůl.

Opět mírně promixujeme a přidáme mrkev společně se 2 lžičkami medu a 1 1/2 hrnku rozinek. Hmotu opět promixujeme cca. 7 pulsy robotu.

Nyní hmotou naplníme muffinový plech (bez košíčků). Aby jsme si pomohli a muffini šli lépe vyndat. Z pečícího papíru si nastříháme proužky široké cca 1 cm. Ty do kříže vložíme do muffinové misky, až pak plníme hmotou. Celý plech zabalíme do folie a dáme do chladu min. na 1 hodinu. Pak opatrně vytahujeme z formy pomocí papírků.

Můžeme ještě dozdobit čokoládovou polevou a posypat oříšky.

Zdroj: KOLDOKOL

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?**, Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Kde jsou přírodní zahrady:** bit.ly/EkomapaPrirodniZahrady

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- Junák – českých skaut a organizace NaZemi společně vydali **metodickou příručku Lidé v pohybu jako pomůcku pro skautské vedoucí a další pedagožky a pedagogy, kteří se chtějí ve své práci s dětmi či mladými lidmi věnovat tématům uprchlictví a migrace**. Publikace přináší informace, metodickou podporu, nabídku konkrétních aktivit a programů. Zároveň obsahuje i odkazy na již existující metodiky, které vydaly jiné organizace. Zejména ale ukazuje cesty, jak si při práci s mládeží poradit s kontroverzními tématy obecně. Jak připravit bezpečné prostředí pro diskusi a prozkoumávání témat. Nepopisuje jedinou cestu, kudy je možné se vydat. Nabízí inspiraci. Publikaci či jednotlivé aktivity si můžete zdarma stáhnout na www.lidevpohybu.eu
- Tip na báječný film **Příběh lesa**: <https://www.youtube.com/watch?v=jO5GvKEtp2E>
- **Deník do divočiny v akci** - na výletě, při práci, při plnění úkolů..
Chtěli byste přidat i vaše fotky a zážitky s deníkem? Pošlete je emailem <http://bit.ly/2254pkp>
- **Ekologický institut Veronica vytvořil 3 nová výuková videa, která objasňují problematiku klimatické změny**. Videa jsou umístěna na Youtube Ekoinstitut Veronica. Témata:
1 - Příčiny globální změny klimatu, <https://youtu.be/vM4ULyn9tKU>
2 - Dopady globální změny klimatu, <https://www.youtube.com/watch?v=xUpNfkrIIUg>
3 - Adaptace na změnu klimatu, <https://youtu.be/JamRaMtikPo>
- Zelený kruh v rámci projektu "*Podpora výměny informací o adaptacích na změnu klimatu na národní a regionální úrovni*" připravil ve spolupráci s Honzou Krajhanzlem několik krátkých animovaných videí o adaptačních opatřeních na změnu klimatu. Videa jsou volně dostupná na youtube kanálu Zeleného kruhu: <https://www.youtube.com/user/zelenykruh>.
- Vyšlo druhé vydání lipkové publikace **Čtvero zastavení**, objednávky na e-shopu: www.lipka.cz/e-shop

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy, firem

- **Co Fairtrade dělá pro drobné zemědělce a pracovníky?** V čem bychom se měli zlepšit? Podívejte se na nejnovější monitorovací zprávu o dopadech a přínosech Fairtrade. Více zjistíte na <http://www.fairtrade.net/impact>
- **Pedagogická fakulta UP Olomouc natáčela na ZŠ Vsetín, Sychrov výukové video: film z cyklu "příklad dobré praxe" pro své studenty - badatelská výuka v hodinách přírodopisu.**
<https://www.facebook.com/zsvsetinsychrov/videos?fref=photo>
- **Kde všude můžete najít členy a partnery LÍSKY,** <http://www.liska-evvo.cz/clenove>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

- **Každé druhé dítě tráví v přírodě méně než jednu hodinu denně. I vězni jsou venku více**
<http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/kazde-druhe-dite-travi-venku-mene-nejednu-hodinu-denne-i-vezni-jsou-vice-venku>
- **Na amerických základních školách se rozšiřuje trend pěstování ovoce a zeleniny na školních zahrádkách, což nejen že učí děti jíst zdravěji a více se hýbat, ale také dává prostor inovativním metodám v dalších předmětech, informuje deník The Guardian.**
Na základní škole Rockmount v Croydon jsou teď oblíbenými potravinami růžičková kapusta nebo mangold a žáci, hrdí pěstitelé, vyrábí plakáty a i jinak své plody propagují mezi ostatními. „Jedlá hřiště“ podporují mezi žáky i učiteli diskuzi o složení jídla a zásadně zlepšují výživu dětí v chudých oblastech, kde je k sehnání snáze alkohol než čerstvá zelenina.
Pěstování lze integrovat do výuky, a to zdaleka nejen do klasického představení druhů zeleniny – např. v matematice lze poměřovat záhonky nebo celou sklizeň, využít lze zahrádku i k dlouhodobějším projektům třeba o zpracování mouky, které končí vlastnoručně upečeným pecnem chleba. Úspěšní pěstitelé se mohou se svou úrodou také naučit obchodovat, odběrateli mohou být místní šéfkuchaři či zeleninové trhy.
Originál článku zde: <http://www.theguardian.com/.../inside-the-schools-with-edible...>
https://www.scio.cz/o-vzdelavani/nove-trendy-a-zajimavosti-ze-sveta-vzdelavani/archiv/12_04_2016_Newsletter.asp#9864
- **Zajímavá informace k využívání výpěstků z vlastní školní zahrady ve školním stravování [ZDE](#).**
Naleznete zde [vyjádření Ministerstva zdravotnictví](#) a také vzorové **Zásady správné výrobní a hygienické praxe při využití potravin rostlinného původu ve společném stravování (Word, PDF)** jako doporučený podklad pro zpracování vlastních Zásad správné hygienické praxe.
- **STOP PALMOVÉMU OLEJI**
Třetina indonéské produkce míří do evropských obchodních řetězců. Čtěte prosím složení výrobků, které používáte a nekupujte palmový olej! Přímo tak podporujete devastaci tropických deštných lesů a v důsledku narušení celého světového klimatu.

Dobrá zpráva: O PALMOVÝ OLEJ PŘESTÁVÁ BÝT ZÁJEM. Na neuvěřitelný počet zákazníků zapojených do kampaní proti palmovému oleji, jehož výroba devastuje deštné pralesy, reagují české společnosti. Upouštějí od jeho užívání a prodeje. **NEPŘESTÁVEJME V TLAKU. PETICI "PRALESY, NE PLAMENY" MŮŽETE PODEPSAT ZDE:**

www.greenpeace.cz/pralesy
[#palmovyolej](https://twitter.com/palmovyolej) [#pralesynebopalmy](https://twitter.com/pralesynebopalmy)

Vyhledávač potravin bez palmového oleje je zase o kus lepší, užitečnější a hezčí!

www.bezpalmovehooleje.cz

Více informací na stránkách Koalice proti palmovému oleji - <http://stoppalmovemuoleji.cz/>

Bannery k šíření najdete zde <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/logo.php>.

I váš hlas pomůže zabránit devastaci pralesů způsobenou člověkem - [Podepsat petici](#)

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

LÍSKA, z.s., tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Sdružení Líska / ŽABAKO – žákovská badatelská konference

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Zdravě do života

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro sítě škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.